

Persartikel

PB05-704
1 juni 2005
10.00 uur

Dit is een samenvatting
van De digitale
economie 2004

De digitale economie 2004

Vandaag is een nieuwe publicatie van het CBS verschenen over de digitale economie. Het beeld dat oprijst uit deze publicatie is er één van een toenemend gebruik van ICT en een afnemende of zelfs negatieve groei van ICT-uitgaven.

Snelle groei voorbij

De periode van grote investeringen in informatie- en communicatietechnologie (ICT) en grote economische groei van de binnenlandse ICT-sector lijkt voorbij. De verspreiding van ICT in de vorm van computers, internet en mobiele telefonie groeit nog nauwelijks. In de samenleving is echter sprake van een steeds intensiever en geavanceerder gebruik van de bestaande ICT-middelen. Zo beschikt het merendeel van de bedrijven en huishoudens in 2004 over breedbandinternet en is 70 procent van de bedrijven eind 2003 in één of andere vorm 'aanwezig' op internet. 'Schaduwkanten' van dit toenemende gebruik van ICT zijn de maatregelen die bedrijven treffen om hun ICT-systemen te beschermen tegen virussen. In 2003 heeft 45 procent van de bedrijven last gehad van een virus.

Intensiteit ICT-gebruik

Het gebruik van ICT in de samenleving neemt nog steeds sterk toe. Dit intensievere gebruik uit zich bijvoorbeeld in de groei van de omzet behaald met online verkopen. In de periode 1999 tot en met 2003 is deze omzet gestegen van 2 tot 7 procent van de totale omzet van bedrijven. Bij personen komt de intensivering van het gebruik onder andere tot uitdrukking in de jaarlijkse groei van het aantal uren internetgebruik per week. Dit was in 2002 nog 5,9 uur, tegen 7,3 uur in 2004. Ook het aantal personen dat via internet goederen en diensten bestelt groeit gestaag.

ICT-sector

De stagnerende groei van de binnenlandse ICT-uitgaven uit zich ook in een krimp van de binnenlandse ICT-sector. De ICT-sector is veranderd van aanjager van economische groei en werkgelegenheid in de periode 1996 tot en met 2000 tot achterblijver in de periode vanaf 2001. De 'ICT-wave', zoals die de afgelopen jaren door de economie is gegaan, is ook terug te vinden op tal van aanverwante terreinen. Zo is in 2003 het aantal werkzame ICT-ers voor het eerst in jaren gedaald, zijn de R&D-uitgaven van de ICT-sector gedaald en is ook het aantal studenten dat een informatica-opleiding volgt in het studiejaar 2003/'04 gedaald in vergelijking met het voorgaande jaar.

Breedbandinternet

De helft van de huishoudens met internet heeft in 2004 de beschikking over een breedbandverbinding. In 60 procent van de gevallen betrof dit internet via de kabel en voor de rest was dit een ADSL-verbinding. In stedelijke gebieden is het aandeel van internet via ADSL over het algemeen groter.

Van de bedrijven met 10 of meer werkzame personen had 55 procent eind 2003 breedbandinternet. In acht op de tien gevallen was dit een ADSL-verbinding. De diversiteit van de in Nederland gebruikte breedbandtechnologieën is niet groot. Het bestaat vooral uit kabelinternet en ADSL. In andere landen is deze diversiteit groter en is een substantieel deel van de breedbandverbindingen bijvoorbeeld een glasvezel- of satellietverbinding. Breedbandinternet is in Nederland echter niet duur in vergelijking met andere landen.

Beveiliging ICT-systemen

De meeste bedrijven hebben elementaire beveiligingsmaatregelen getroffen, zoals antivirussoftware en firewalls. Desondanks heeft 45 procent van de bedrijven in 2003 last ondervonden van een virus. Meer geavanceerde beveiligingsmaatregelen, zoals het gebruik van een digitale handtekening of data-encryptie, komen bij bedrijven nog weinig voor.

Digitale tweedeling

Ondanks de grote verspreiding van ICT in de samenleving heeft anno 2004 eenderde deel van de bevolking van 12 jaar en ouder nog nooit internet gebruikt. Deze groep personen is voornamelijk dus 'onbereikbaar' via internet. Hiermee heeft internet als massamedium nog niet dezelfde status bereikt als de televisie of telefoon. De groep personen die nog nooit internet hebben gebruikt bestaat voor tweederde deel uit personen van 55 jaar of ouder. Van de jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar heeft slechts 5 procent nog nooit internet gebruikt. Circa 13 procent van de internetgebruikers gebruikt internet uitsluitend op een andere locatie dan thuis. De mogelijkheid om op het werk, het opleidingsinstituut, in openbare of commerciële gelegenheden of bij vrienden en kennissen te internetten, levert dus een substantiële bijdrage aan het aantal mensen dat met internet in aanraking komt.

Internationaal

Het ICT-gebruik van Nederlandse bedrijven komt overeen met het EU-gemiddelde. Dit geldt ook voor het aanbod van online overheidsdiensten. In de Nederlandse huishoudens is het ICT-gebruik echter meer ingeburgerd dan gemiddeld in Europa.